

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie z powództwa sędziego Sądu Najwyższego X. Y., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 2026 roku, wniosku pełnomocnika pozwanego o wyłączenie SSN X1. Y1. od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt I ZPU 21/24 na podstawie art. 49 § 1 k.p.c.

postanowił:

wyłączyć SSN X1. Y1. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24.

UZASADNIENIE

W dniu 24 marca 2026 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) pełnomocnik pozwanego, na podstawie art. 49 § 1 k.p.c., wniosła o wyłączenie o SSN X1. Y1. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24.

W uzasadnieniu wniosku pełnomocnik pozwanego podniosła, że SSN X1. Y1. jest powodem w analogicznej sprawie o wynagrodzenie, toczącej się przed Sądem Najwyższym w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZPU 3/24, wobec czego zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek pełnomocnika pozwanego o wyłączenie SSN X1. Y1. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24 zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 49 § 1 k.p.c. niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Z art. 50 § 1 k.p.c. wynika zaś konieczność uprawdopodobnienia przyczyny wyłączenia. Przepis art. 49 § 1 k.p.c. określa dwie przesłanki, które umożliwiają uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze, może to nastąpić, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy występuje obiektywna, a więc weryfikowalna, wątpliwość co do jego bezstronności. Po drugie, gdy wątpliwość ta ma charakter uzasadniony. Bezstronność jest synonimem obiektywizmu, braku uprzedzeń i neutralności wobec stron, a także niekierowania się przy rozstrzyganiu sprawy względami, które miałyby charakter inny niż merytoryczny. Należy przy tym podkreślić, że nie jest wystarczające subiektywne przekonanie wnioskodawcy o braku bezstronności sędziego. Z uwagi na przyjętą przez ustawodawcę konstrukcję tej instytucji, niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach konkretnej sprawy przemawiających za wyłączeniem sędziego od jej rozpoznania. To na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wystąpienia w konkretnej sprawie tych przesłanek (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II NSNc 133/23, LEX nr 3573542).

W ocenie Sądu Najwyższego, w realiach niniejszej sprawy zaistniały tego rodzaju okoliczności, które uzasadniają wyłączenie SSN X1. Y1. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24. Wskazać należy, że SSN X1. Y1. w dniu 18 stycznia 2024 r. wniosła tożsame rodzajowo powództwo o zapłatę, zarejestrowane w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZPU 3/24. Zarówno sprawa o sygn. akt I ZPU 3/24, w której powodem jest SSN X1. Y1., jak i o sygn. akt I ZPU 21/24, która została jej przydzielona jako sędziemu sprawozdawcy, dotyczą roszczenia o zapłatę z tytułu wypłacenia sędziom Sądu Najwyższego wyrównania wynagrodzenia.

Zgodzić należy się zatem z pozwanym, iż rozpoznawanie w tej sytuacji przez SSN X1. Y1. sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24 mogłoby wywołać w odbiorze społecznym uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności. Jakkolwiek wskazana okoliczność nie musi świadczyć o deficycie bezstronności przy rozpoznawaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24, to jednak rozstrzyganie w tej sprawie może rodzić w oczach opinii publicznej wątpliwość co do tego, czy rozstrzygnięcie to będzie dokonywane w warunkach zapewniających bezstronność i obiektywizm ocen. Orzekanie jednak w takim układzie faktycznym, dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia strony, mogłoby naruszać zaufanie do wymiaru sprawiedliwości (zob. Z. Łyda, *Bezstronność arbitra a zakaz „zainteresowania w sprawie”*, Państwo i Prawo 1996, nr 2, s. 51 – 54).

Kierując się powyższym wskazaniem, Sąd Najwyższy uznał, że zachodzi potrzeba wyłączenia SSN X1. Y1. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 21/24.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[a.ł.]